

mindennek tetejében a fokozódó paraszt elégedetlenség, amit valamiképen csillapítani kellett.

Jugoszláviában meghozták a parasztvédelmi törvényt, mint ideiglenes rendszabályt. Ezt a törvényt azóta már háromszor kellett meghosszabbítani, mert hisz a bajok gyökerében változtatás nem történt. Romániában az 1931 őszen meghozott fizetéselhalasztás sem segíthetett a parasztságon. Már öt éve, hogy egyetlen gazdaság sem törleszti adósságát és a parasztban lassan megérlelődik az a gondolat, hogy ezekből a fizetésekből úgy sem lesz semmi. Sürgősen hozzá kellett látni a hitelezői érdekek megvédéséhez. A román paraszt-szanálási törvény (1932) 30 évre hosszabbítja meg a kisbirtok tartozásait. A rövidlejáratú kölcsönöket tehát hosszúlejáratú kölcsönökké alakították át, a tartozásokból egyuttal 50%-ot írtak le. Jugoszláviában ezt a törvényt 1936-ban hozták meg.

Az állami intervenciók tulajdonképpen a hitelezők érdekében történtek. A jugoszláv állam például a bankoknak és hitelszövetkezeteknek követeléseik 75%-át téríti meg a kamatokkal és az összes költségekkel együtt. A pénzintézeteket semmiféle károsodás nem éri, sőt egész jó haszonra tesznek szert, mivel a dinár vásárlóereje 1929-től 1936-ig 110%-kal emelkedett. A parasztságra nézve pedig az 50%-os törlés semmi könnyítést nem jelentett, mert 100.— dinár adósság kifizetésére 1928-ban 400 kg búza volt elégséges, míg 1936-ban az aratás utáni 3 hónapban ennek az összegnek kifizetésére 840 kg búza kellett. Másutt is ilyen volt az állami intervenció eredménye.

(Folytatása következik)

Szakács Gábor

Üdvözlét, hazatéréskor

*Ne ugassatok telepi kutyák,
mclengessetek most már gyári ríték.
elmúlt a gyötrő, ifjú szomjúság,
csavargásomból megtértem közéték!*

*Köszöntelek rönktér! Nagy erdei fák
hamvas húsa, kifosztottan az ágaktól!
Városinak oly idegen világ,
de én nekem menedék e világból!*

*Zengj cirkula, búgj gätter, holló, holló,
perdülj le moszt, nyújtózz álmos anyagtér!
Szerszámműhely! csengess és dúdolg rá!
Ezért jöttem vissza a régi hangért!*

*Jó barátom szeles, barna mező
eső hozója, napfény hordozója,
villámok ágya, ködökbe vesző
őszi tér, téli hó jó ringatója,*

*fogadj jól! Kicsiny lakásunk üres,
nem tud már rólam, ki gyerekfejemmel
láttam halált és kínlódtam peres
család közt s korán, örök szerelemmel*

*bújtam az Első friss mellére és
egész Osztállyal kellett, hej, perelnem,
de nem volt hiába a szenvedés:
örök szerlemem lett első szerlemem.*

*Csüggedt eső, novemberek vize
zúg le az öreg, elkorhadt csatornán!
Mit nem mutathat tükör, semmi se —
ablaküveg mutasd meg régi formám:*

*kisírt szemem, végigsírt ifjúságom.
Ó szív, idézd fel bús esték sorát
csapdosó láng fényét az égő fákon,
az egyedüliség fanyar borát*

*a leskelődő betegséget, álmos
és baráttalan délutánokat
szegényéletem énelem bejárd most
sok szűk évemet, sok bő bajomat.*

*Ne ugassatok telepi kutyák
melengessetek most már gyári rétek,
szegénység keblén nőtt szomorúság
űz engem sírni, vissza, ti közéték.*

*Melengess gyár, fogadj szeles mező
dalolj eitera bús, szegény szívemnek,
hadd sírja ki magát az érkező,
apai vállán a szegénytelepnek.*

Salamon Ernő

Tehenek

Két elhízott kupec bicskával vagdosta a kövér húsdarabokat. Fölszúrták a bicska-hegyre s ahogy lengették: végigcsurgott bajúszukon az aranyló zsír. Teleszájjal ettek; s már mióta, hej, mióta ettek! S én mióta állok itt, a csatakos földön, ó nem, cipőm nincs már, csak zsákba van burkolva a lábam . . . És bámulom a mozgó, zsíros szájukat!

Hetek óta nem ettem már, csak kenyeret és rothadt almát. Most kijöttem a vásárba, hátha kapok valami munkát, elhajtok valahova egy tehenet, vagy néhány disznót. S állok a pecsenye-sütő sátra előtt és szédülök a sercegő hús szagától.